

DYREKCJA GENERALNA DS. POLITYKI WEWNĘTRZNEJ
DEPARTAMENT TEMATYCZNY **B**
POLITYKA STRUKTURALNA I POLITYKA SPÓJNOŚCI

PRAKTYCZNY PRZEWODNIK

**Europe Direct to serwis, który pomoże Państwu
znaleźć odpowiedź na pytania dotyczące Unii Europejskiej**

**Numer bezpłatnej infolinii (*):
00 800 6 7 8 9 10 11**

(*) niektórzy operatorzy telefonii komórkowej nie udostępniają połączeń
z numerami 00 800 lub pobierają za nie opłaty

Bardzo wiele informacji na temat Unii Europejskiej znajduje się w Internecie.
Dostęp można uzyskać przez serwer Europa (<http://europa.eu>).

Dane katalogowe znajdują się na końcu niniejszej publikacji.

Luksemburg: Urząd Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich, 2009

ISBN 978-92-823-2742-5

Doi: 10.2861/346

Printed in Belgium

Druk na papierze białym bezchlorowym

DYREKCJA GENERALNA DS. POLITYKI WEWNĘTRZNEJ
DEPARTAMENT TEMATYCZNY B
POLITYKA STRUKTURALNA I POLITYKA SPÓJNOŚCI

PRAKTYCZNY PRZEWODNIK

Kultura i edukacja

AUTOR

Gonçalo Macedo, Departament Tematyczny B ds. Polityki Strukturalnej i Polityki Spójności, Parlament Europejski

WERSJE JĘZYKOWE

Wersja oryginalna: język angielski

Tłumaczenia: wszystkie urzędowe języki Wspólnoty Europejskiej

ZDJĘCIA

Shutterstock, iStockphoto, Parlament Europejski

INFORMACJE O WYDAWCY

W celu skontaktowania się z Departamentem Tematycznym lub zaprenumerowania jego miesięcznego biuletynu prosimy pisać na adres e-mail: ipoldepb@europarl.europa.eu

Manuskrypt ukończono w kwietniu 2009 r.

Bruksela © Parlament Europejski, 2009

OŚWIADCZENIE

Wyłącznie odpowiedzialność za opinie wyrażone w tym dokumencie ponosi jego autor. Opinie te niekoniecznie odzwierciedlają oficjalne stanowisko Parlamentu Europejskiego.

Zezwala się na powielanie i tłumaczenie dokumentu do celów innych niż handlowe pod warunkiem potwierdzenia źródła oraz uprzedniego powiadomienia wydawcy i przesłania mu kopii..

■ PRZEDMOWA.....	7
■ KONTEKST.....	9
■ PODSTAWA PRAWNA PRAC PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO.....	13
■ PRACE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO VI KADENCJI.....	25
■ PIERWSZE SPOJRZENIE NA KADENCJĘ PARLAMENTU 2009–2014.....	37
■ DEPARTAMENT TEMATYCZNY	43
■ DOKUMENTY, Z KTÓRYMI WARTO SIĘ ZAPOZNAĆ	45
■ PRZYDATNE FAKTY I LICZBY.....	47
■ DODATKOWE ŹRÓDŁA INFORMACJI	53

Jedynie, co koliduje z moją wiedzą, to moje wykształcenie.

Albert Einstein

**Tak jak ziemia, nawet bardzo żyzna, nie może obrodzić bez uprawy,
tak umysł bez kultury nie wyda nigdy dobrych plonów.**

Seneka

Szanowne Panie Posłanki, szanowni Panowie Posłowie!

Chciałbym skorzystać z okazji i powitać Państwa w Parlamencie Europejskim oraz przedstawić informacje dotyczące wewnętrznego doradztwa specjalistycznego. Skuteczna praca parlamentarna opiera się na specjalistycznych, obiektywnych i aktualnych informacjach wysokiej jakości. W tym celu utworzono pięć jednostek zajmujących się badaniami naukowymi, zwanych „departamentami tematycznymi”. Ich działalność dotyczy wszystkich obszarów kompetencji Parlamentu Europejskiego. Opracowują one wysokiej jakości, niezależne analizy na podstawie badań prowadzonych wewnątrz lub przez ekspertów zewnętrznych.

Departament Tematyczny B ds. Polityki Strukturalnej i Polityki Spójności zajmuje się pięcioma obszarami polityki: rolnictwem i rozwojem obszarów wiejskich, kulturą i edukacją, rybołówstwem, rozwojem regionalnym oraz transportem i turystyką. Służy on fachową pomocą – od dogłębnych analiz złożonych kwestii prawodawczych do krótkich opracowań tematycznych, a nawet warsztatów, na które zapraszani są eksperci, aby wygłosić prelekcje. Działania te mają na celu usprawnienie prac organów parlamentarnych, na przykład przez bezpośredni wkład w prace legislacyjne konkretnej komisji lub jako źródło podstawowych informacji w przypadku wizyt delegacji poselskich. Oprócz kilku rodzajów poufnych dokumentów wszystkie teksty przygotowywane przez Departament Tematyczny B ds. Polityki Strukturalnej i Polityki Spójności są publikowane na stronie internetowej Parlamentu na użytek wszystkich posłów i obywateli.

W publikacjach tych znajdują Państwo informacje o ważniejszych wydarzeniach politycznych w obszarach podlegających kompetencjom parlamentarnej Komisji Kultury i Edukacji w ostatniej kadencji. Bacznie przyglądamy się tym wydarzeniom, zastanawiając się także nad ich rozwojem w najbliższej przyszłości.

Na koniec przedstawiamy Państwu informacje na temat możliwości korzystania z ekspertyz wewnętrznych i zewnętrznych, które zapewnia Departament Tematyczny B.

Przyjemnej lektury!

Ismael Olivares Martinez
Dyrektor

*Dyrekcja B: Polityka Strukturalna i Polityka Spójności
Dyrekcja Generalna ds. Polityki Wewnętrznej Unii Europejskiej*

Przewodnik ten koncentruje się na obszarach podlegających kompetencjom Komisji Kultury i Edukacji (CULT) w Parlamencie Europejskim (PE), określonych w załączniku VI do Regulaminu Parlamentu Europejskiego ¹. Ujmując w skrócie, kompetencje te obejmują następujące obszary polityki:

- polityka kulturalna,
- polityka edukacyjna i polityka dotycząca „uczenia się przez całe życie”,
- polityka dotycząca wielojęzyczności,
- polityka audiowizualna,
- polityka dotycząca młodzieży,
- polityka dotycząca sportu,
- polityka komunikacyjna,
- współpraca w wymienionych obszarach z krajami trzecimi i właściwymi organizacjami międzynarodowymi.

W następnym rozdziale dokonamy analizy podstaw prawnych tych obszarów polityki oraz ich charakterystycznych cech.

¹ Zob. załącznik VI do Regulaminu Parlamentu Europejskiego.

W ramach ogólnego wprowadzenia warto zwrócić uwagę na następujące fakty:

(1) W większości wypadków rządy krajowe nadal odgrywają główną rolę w formułowaniu i wdrażaniu polityk. Rola Unii Europejskiej (UE) zazwyczaj ogranicza się do wspierania ich działań oraz do stymulowania intensywniejszej współpracy na szczeblu wspólnotowym. Traktat wyraźnie wyklucza harmonizację w obszarach kultury i edukacji, na przykład w zakresie treści szkolnych programów nauczania (zob. art. 149).

(2) Z perspektywy historii Wspólnota nabyła określone uprawnienia w wymienionych obszarach całkiem niedawno – w większości wypadków nie nastąpiło to wcześniej niż w 1990 r. Odpowiednie programy uruchomiono głównie w drugiej połowie lat osiemdziesiątych lub w latach dziewięćdziesiątych.

(3) Wydatki UE w tych obszarach nadal utrzymują się na stosunkowo niskim poziomie w porównaniu z wydatkami państw członkowskich, nadal jednak można zauważyć tego efekty.

(4) Wpływy UE w tych dziedzinach wyrażają się przede wszystkim w formie różnych programów wieloletnich. Dlatego mają one często charakter budżetowy. W niektórych przypadkach UE podjęła się roli polegającej na ogólnym koordynowaniu polityki, stosując w tym celu otwartą metodę koordynacji (OMC) oraz inne podobne inicjatywy, jak na przykład tworzenie poziomów odniesienia. Otwarta metoda koordynacji oznacza współpracę i wymianę pomysłów między rządami w ramach dążenia do realizacji wspólnie uzgodnionych celów. Z pewnymi wyjątkami, jak w przypadku sektora audiowizualnego, UE nie przyjmuje wielu wiążących przepisów prawnych w powyższych dziedzinach.

(5) Miejmy nadzieję, że lektura tego przewodnika ukaże Państwu, że największy wkład Wspólnoty w wymienione obszary polegał na promowaniu kontaktów między ludźmi z różnych krajów oraz na ułatwianiu podejmowania studiów, pracy wykładowcy lub artysty za granicą, przy czym to drugie zadanie realizowano we współpracy z rządami krajowymi.

(6) Na prace Komisji Kultury i Edukacji często wpływ mają inne działania Wspólnoty, w obszarach, w których cieszy się ona większymi uprawnieniami – na przykład takich jak międzynarodowy handel lub prawo do podejmowania pracy gdziekolwiek w UE (swobodny przepływ pracowników).

EDUKACJA, KULTURA, MŁODZIEŻ I POLITYKA AUDIOWIZUALNA

Traktat rzymski zawiera jedynie ogólne odniesienie do edukacji i kultury w art. 3, w którym ustanowiono, że działalność Unii obejmuje „przyczynianie się do osiągnięcia wysokiej jakości edukacji i kształcenia zawodowego oraz rozkwitu kultur państw członkowskich”.

Na mocy traktatu z Maastricht z 1993 r. do wspólnotowego porządku prawnego dodano obecny art. 149 (edukacja, młodzież), art. 150 (kształcenie zawodowe) oraz art. 151 (kultura). W ten sposób nie tylko sprecyzowano niejasne brzmienie zapisów traktatu, lecz także w znaczący sposób objaśniono, które **instrumenty prawne** Wspólnota Europejska może stosować do realizacji swoich celów (zob. poniżej).

Cele określone w art. 149 dla **edukacji** to **przyczynianie się do rozwoju edukacji wysokiej jakości** przez zachęcanie do współpracy między państwami członkowskimi oraz, jeśli jest to niezbędne, przez wspieranie i uzupełnianie ich działalności. Działania Wspólnoty podlegają wyraźnemu ograniczeniu na podstawie postanowień art. 149, ponieważ jest ona zobowiązana w pełni szanować „odpowiedzialność państw członkowskich za treść nauczania i organizację systemów edukacyjnych, jak również ich różnorodność kulturową i językową”.

Jakie działania powinna realizować UE w dziedzinie edukacji?

RAMKA 1

Art. 149 ust. 2 traktatu

- Rozwój wymiaru europejskiego w edukacji, zwłaszcza przez nauczanie i upowszechnianie języków państw członkowskich;
- Sprzyjanie mobilności studentów i nauczycieli, między innymi poprzez zachęcanie do akademickiego uznawania dyplomów i okresów studiów;
- Promowanie współpracy między instytucjami edukacyjnymi;
- Rozwój wymiany informacji i doświadczeń w kwestiach wspólnych dla systemów edukacyjnych państw członkowskich;
- Popieranie rozwoju kształcenia na odległość.

Jeśli chodzi o instrumenty prawne, na podstawie postanowień art. 149 Wspólnota może przyjmować w tych obszarach środki zachęcające – z wyłączeniem jakiegokolwiek harmonizacji – stosując procedurę współdecyzji. Dostępne są dwa podstawowe instrumenty: (i) prawnie wiążąca „decyzja”, na przykład w celu uruchomienia nowego programu wymiany; (ii) „zalecenie” dla państw członkowskich, na przykład w celu zmniejszenia przeszkód na drodze do studiowania lub szkolenia się za granicą.

Aby dopełnić obrazu, należy wspomnieć, że w art. 150 przewidziano dla Wspólnoty podobne uprawnienia w dziedzinie kształcenia zawodowego. W PE sprawami kształcenia zawodowego zajmuje się zazwyczaj Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych (EMPL). Wraz z rozwojem idei „uczenia się przez całe życie” w ostatnich latach zatarła się jednak różnica między kształceniem a szkoleniem zawodowym i w praktyce komisja CULT i EMPL ściśle ze sobą współpracują w tym zakresie.

W obszarze **polityki dotyczącej młodzieży** cele Wspólnoty obejmują zasadniczo stymulowanie wymiany młodych ludzi i młodych pracowników oraz zachęcanie do kontaktów między organizacjami pozarządowymi (NGO) zajmującymi się sprawami młodzieży.

W przypadku **kultury** w traktacie przewidziano takie same instrumenty jak te wymienione powyżej. W odróżnieniu jednak od edukacji procedura współdecyzji wymaga jednomyślności w Radzie – dla dodatkowej ochrony przed potencjalnie nadmierną interwencją UE w obszarach, w których mogłoby dojść do naruszenia kompetencji państw członkowskich.

Dla przypomnienia – zakres działań Wspólnoty opisano w traktacie bardzo ostrożnie, stanowiąc, że **Wspólnota przyczynia się do rozkwitu kultur państw członkowskich, w poszanowaniu ich różnorodności narodowej i regionalnej, równocześnie podkreślając znaczenie wspólnego dziedzictwa kulturowego**. Podkreślono, że Wspólnota powinna zasadniczo raczej wspierać niż wychodzić z inicjatywą.

Oto zapisy traktatu dotyczące polityki UE w dziedzinie kultury:

RAMKA 2

Art. 151 ust. 2 traktatu

Wspólnota wspiera i uzupełnia krajowe polityki w następujących dziedzinach:

- pogłębianie wiedzy oraz upowszechnianie kultury i historii narodów europejskich;
- zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego o znaczeniu europejskim;
- niehandlowa wymiana kulturalna;
- twórczość artystyczna i literacka, włącznie z sektorem audiowizualnym;
- sprzyjanie współpracy z państwami trzecimi oraz z organizacjami międzynarodowymi.

W art. 151 ust. 4 podkreślono również, że **Wspólnota zobowiązana jest uwzględniać aspekty kulturalne, prowadząc działania w innych obszarach polityki**, uwydatniając zwłaszcza konieczność „poszanowania i popierania różnorodności jej kultur”. To ważna klauzula z uwagi na to, że polityka UE w innych obszarach wpływa na sektor kultury. Zobrazujmy to dwoma przykładami – DG ds. Rynku Wewnętrznego (DG MARKT) w Komisji Europejskiej odpowiada za prawa autorskie, natomiast DG ds. Konkurencji stosuje przepisy w sprawie pomocy państwa do dotacji dla sektora kinematografii. W Parlamencie Europejskim często się zdarza, że główną rolę w tych obszarach odgrywa komisja inna niż CULT. W ostatnich latach sugerowano, że UE powinna stosować art. 151 ust. 4 bardziej rygorystycznie, zwracając większą uwagę na wpływ innych obszarów polityki na kulturę.

Podstawowy akt prawny pozostający w kompetencjach Komisji Kultury w dziedzinie audiowizualnej, a mianowicie dyrektywę w sprawie „telewizji bez granic” (zob. poniżej), oparto na art. 47 ust. 2 oraz art. 55 traktatu, dotyczących odpowiednio swobody przedsiębiorczości i świadczenia usług. Za podstawę programu Media 2007 przyjęto art. 150 i 157 (polityka przemysłowa).

SPORT

Traktat w obecnym brzmieniu nie zawiera żadnego artykułu, który dotyczyłby sportu (zob. niżej odnośnie do zmian w traktacie lizbońskim), zatem nie ma konkretnej podstawy prawnej bezpośrednio dla polityki UE w obszarze sportu. Wiele artykułów traktatu jednak wpływa na ekonomiczne aspekty sportu czy, ujmując innymi słowy, na sport zawodowy. Wykładnia stosowana przez Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich (ETS) w odniesieniu do postanowień traktatu w sprawie swobodnego przepływu pracowników, przykładowo w „sprawie Bosmana”, skutkuje daleko idącymi konsekwencjami dla świata zawodowej piłki nożnej i innych sportów zespołowych. W traktacie nicejskim usiłowano zapewnić przeciwwagę dla wpływu UE na sport zawodowy, zamieszczając w nim deklarację o „szczególnych właściwościach sportu”, w której uznano znaczenie sportu ze względów społecznych, edukacyjnych i kulturowych. Do dziś jednak w stosunku do sportu stosuje się powszechnie przepisy UE, traktując tę dziedzinę jak działalność gospodarczą i zwracając znikomą uwagę na inne aspekty.

POLITYKA KOMUNIKACYJNA

W traktacie nie zapewniono konkretnej podstawy prawnej dla komunikacyjnej polityki UE. Uważa się jednak, że Unia zobowiązana jest objaśniać swoją politykę i debatować nad nią. Ujmując inaczej, potrzeba informowania w naturalny sposób wypływa z innej działalności UE. Nabrało to oczywiście stopniowo znaczenia wraz z nasileniem się negatywnego stosunku do UE w ostatnich latach. Ponieważ traktat nie zawiera wyraźnej podstawy prawnej, w ramach urzeczywistniania „wspólnej deklaracji” podpisanej w październiku 2008 r. do wdrażania wspólnej polityki komunikacyjnej UE przystąpiły obecnie trzy główne instytucje (Rada, Komisja i Parlament).

WIELOJĘZYCZNOŚĆ

Wśród obowiązków Komisji Kultury i Edukacji wymienionych w Regulaminie Parlamentu Europejskiego nie ma takiego, który dotyczyłby konkretnie „wielojęzyczności”, jest natomiast zapis, zgodnie z którym PE powinien chronić różnorodność kulturową i językową. Jak jednak zauważyliśmy już wcześniej, art. 149 traktatu zawiera wyraźne odniesienie do nauczania języków w ramach polityki edukacyjnej.

„Wielojęzyczność” to pojęcie niejasne, dwuznaczne. Z jednej strony określa ono praktyczną potrzebę nauczania ludzi języków w celu rozszerzenia kontaktów i zapewnienia dobrobytu w UE, a z drugiej strony uwydatnia prawa kulturowe i prawa człowieka, na przykład prawo do wyrażania opinii we własnym języku. Na koniec należałoby dodać, że pojęcie to może odnosić się do wewnętrznych praktyk językowych instytucji UE. Mianowanie komisarza ds. wielojęzyczności w styczniu 2007 r. pomogło uwzględnić wielojęzyczność jako oddzielny obszar polityki. W ostatnich latach Komisja dążyła do podkreślenia wagi wielojęzyczności w ramach strategii lizbońskiej ukierunkowanej na zwiększenie konkurencyjności gospodarczej UE.

KARTA PRAW PODSTAWOWYCH UNII EUROPEJSKIEJ

Jedną z podstawowych zmian w traktacie lizbońskim polega na wprowadzeniu wiążącego charakteru Karty praw podstawowych Unii Europejskiej², pomimo że traktat nie zawiera jej wersji w pełnym brzmieniu. Wiele postanowień karty nawiązuje do zakresu obowiązków Komisji Kultury i Edukacji:

² W traktacie lizbońskim zmieniono brzmienie art. 6 Traktatu o Unii Europejskiej, wprowadzając zapis, że karta „ma taką samą moc prawną jak traktaty”.

Edukacja: karta zawiera postanowienie, że „Każdy ma prawo do nauki i dostępu do kształcenia zawodowego i ustawicznego” (art. 14).

Kultura i język: „Sztuka i badania naukowe są wolne od ograniczeń” (art. 13) oraz „Unia szanuje różnorodność kulturową, religijną i językową” (art. 22).

Polityka audiowizualna i komunikacyjna: „Szanuje się wolność i pluralizm mediów” oraz „Każdy ma prawo do wolności wypowiedzi” (oba postanowienia zawarte w art. 11).

Młodzież: w karcie zakazuje się pracy dzieci oraz zapewnia się ochronę młodocianych przed „pracą, która mogłaby szkodzić ich bezpieczeństwu, zdrowiu lub rozwojowi [...] albo utrudniać im edukację” (art. 32).

Postanowienia te prawdopodobnie nie skutkują przyznaniem znaczących nowych praw obywatelom UE. Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich już gwarantuje poszanowanie podstawowych praw zagwarantowanych w porządkach konstytucyjnych poszczególnych państw członkowskich, natomiast postanowienia art. 6 traktatu zobowiązują Wspólnotę do szanowania praw podstawowych zagwarantowanych w europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, podpisanej przez Radę Europy. Karta jednak ma znaczenie z politycznego punktu widzenia, gdyż odzwierciedla dążenie Unii do sporządzenia własnego wykazu praw.

BUDŻET

Łączna wartość wieloletnich ram finansowych UE, czyli budżetu na siedem lat (2007–2013), wynosi około 975 mld euro. Stanowi to około 1% dochodu narodowego brutto UE.

Jak wyraźnie wynika z poniższej tabeli, w której pokazano strukturę wieloletniego budżetu, rozwój rolnictwa i obszarów wiejskich oraz polityka regionalna (spójności) nadal pochłaniają większą część budżetu UE (zob. odpowiednio pozycje 2 i 1b).

Na główne programy w dziedzinie edukacji i kultury przeznaczono około 10 170 mln euro, **co stanowi nieco powyżej 1% wieloletnich ram finansowych**³.

Największy z programów, za które odpowiada Komisja Kultury i Edukacji – program *Uczenie się przez całe życie* – podlega finansowaniu w ramach pozycji 1a; jednak inne programy, na przykład takie, jak *„Młodzież w działaniu”*, *„Kultura 2007”*, *„Media 2007”*, *„Europa dla obywateli”* – są finansowane ze środków uwzględnionych w pozycji 3b. Program *„Erasmus Mundus”* jest częściowo finansowany w ramach pozycji 4, gdyż ma związek z polityką zewnętrzną UE.

TABELA 1

Struktura ram finansowych UE na lata 2007–2013

Główne pozycje i podpozycje	Udział w łącznych wydatkach (w %)
1. Trwały wzrost	44,2
1a. Konkurencyjność na rzecz wzrostu i zatrudnienia	8,6
1b. Spójność na rzecz wzrostu i zatrudnienia	35,6
2. Zarządzanie zasobami naturalnymi i ich ochrona	43,0
3. Obywatelstwo, wolność, bezpieczeństwo i sprawiedliwość	1,2
3a. Wolność, bezpieczeństwo i sprawiedliwość	0,8
3b. Obywatelstwo	0,5
4. Unia Europejska jako partner na arenie międzynarodowej	5,7
5. Administracja	5,8

Źródło: Biuletyny informacyjne („Fact Sheets”) o Unii Europejskiej (Parlament Europejski).

³ Są to pobieżne dane szacunkowe autora.

WKŁAD KOMISJI DO COROCZNEJ PROCEDURY BUDŻETOWEJ

Wieloletnie ramy finansowe to zasadniczo polityczne porozumienie dwóch filarów władzy budżetowej – Parlamentu i Rady. Faktyczne wydatki ustala się jednak corocznie w ramach procedury budżetowej. Za procedurę tę odpowiada Komisja Budżetowa, lecz – tak jak wszystkie inne komisje – **zawsze we wrześniu Komisja Kultury i Edukacji wnosi swój wkład do tej procedury, sporządzając opinię na temat obszarów budżetu podlegających jej kompetencjom.** Opinia ta obejmuje (i) oświadczenie o politycznych priorytetach Komisji oraz (ii) poprawki do projektu budżetu przyjętego w lipcu przez Radę. Każda linia budżetowa składa się z liczb z przypisanymi im uwagami: zarówno jedne, jak i drugie można zmienić.

Wdrożenie każdej pozycji budżetowej musi być z zasady uzasadnione podstawowym aktem prawnym (tj. rozporządzeniem, dyrektywą lub decyzją). Wieloletnie programy w dziedzinie kultury, mediów i edukacji podlegają decyzjom i dlatego obejmują wyraźne wskazania budżetowe.

Zważywszy, że maksymalne budżety w różnych pozycjach ustala się na okres siedmiu lat, a wieloletnie budżety poszczególnych programów podlegają prawu ustanawiającemu te maksymalne budżety, Komisja Kultury i Edukacji ma bardzo niewielkie pole manewru w corocznej procedurze budżetowej. **Komisja Kultury i Edukacji oraz cały Parlament w dużym stopniu wykorzystują swoje budżetowe uprawnienia, wzywając do podjęcia nowych działań przygotowawczych lub do wprowadzenia niewielkich korekt do budżetów przeznaczonych na konkretne obszary polityki.** Przykładowo w kadencji parlamentarnej 2004–2009 PE wykorzystał swe uprawnienia budżetowe w celu podjęcia działań przygotowawczych, które obecnie zostaną przekształcone w nowy program „Media Mundus”. Zapewnił również wsparcie działaniom przygotowawczym w dziedzinie sportu, które teraz mogą przekształcić się w pełny program, jeżeli tylko traktat lizboński wejdzie w życie.

CO ZMIENIŁBY TRAKTAT LIZBOŃSKI?

Podstawową konsekwencją wejścia traktatu lizbońskiego w życie dla Komisji Kultury byłoby **wyraźne, chociaż mające charakter uzupełnienia, włączenie sportu do kompetencji UE**:

RAMKA 3

Artykuł traktatu lizbońskiego dotyczący sportu

- Artykuł 149 w zmienionej wersji stanowiłby, że „Unia przyczynia się do wspierania europejskich przedsięwzięć w zakresie sportu, uwzględniając jego szczególny charakter, jego struktury oparte na zasadzie dobrowolności oraz uwzględniając jego funkcję społeczną i edukacyjną”.
- Cele polityki w dziedzinie sportu obejmowałyby: (1) „popieranie uczciwości i dostępności we współzawodnictwie sportowym oraz współpracy między podmiotami odpowiedzialnymi za sport” i (2) „ochronę integralności fizycznej i psychicznej sportowców, w szczególności tych najmłodszych”.

Instrumenty mające zastosowanie do polityki w dziedzinie sportu byłyby takie same jak dla innych obszarów polityki w obecnym brzmieniu art. 149 (zob. wyżej).

RAMKA 4

Inne zmiany w traktacie lizbońskim

- Polityka dotycząca młodzieży: UE nabywa szczególne kompetencje do **zachęcania młodzieży do uczestnictwa w demokratycznym życiu Europy**.
- Kultura: w procedurze współdecyzji stosowano by **raczej głosowanie większością kwalifikowaną w Radzie, a nie stanowienie w drodze jednomyślności**.
- Za sprawą wprowadzenia procedury współdecyzji w niektórych obszarach zwiększyłyby się ogólnie uprawnienia PE w obszarze polityki handlowej UE, dotychczas bardzo niewielkie.

Na koniec należy dodać, że wejście w życie traktatu lizbońskiego skutkowałoby także zmianą corocznej procedury budżetowej: czytanie budżetu odbywałoby się raz, a nie dwa razy, tak jak obecnie.

OTWARTA METODA KOORDYNACJI (OMC)

Otwarta metoda koordynacji, wprowadzona w kontekście strategii lizbońskiej w 2000 r., to instrument polityki stosowany w obszarach, w których prawodawstwo nie byłoby odpowiednim narzędziem do rozwiązania problemów, lub w sytuacjach, gdy państwa członkowskie po prostu chcą politycznej współpracy na szczeblu UE na luźniejszych zasadach. Zazwyczaj jest stosowana w obszarach podlegających w bardzo dużym stopniu kompetencjom państw członkowskich, a nie Wspólnoty.

W praktyce metoda ta polega na wymianie pomysłów i informacji między władzami krajowymi, które postanawiają współpracować na rzecz realizacji wspólnych celów. Rządy poddają się wzajemnej ocenie, Komisja zaś ułatwia wymianę najlepszych praktyk i regularnie sprawdza postępy. Procedurę otwartej metody koordynacji stosuje się obecnie w dziedzinach kształcenia i szkolenia oraz polityki dotyczącej młodzieży i kultury.

Z uwagi na brak powiązania z prawodawstwem – w Parlamencie nie ma zasad proceduralnych dla otwartej metody koordynacji (tak samo jak w Trybunale Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich). PE może jednak zająć stanowisko, przyjmując nielegislacyjne sprawozdania, wysyłając pisemne pytania do Komisji oraz zadając pytania komisarzom odpowiedzialnym za dane zakresy działalności podczas zwykłych posiedzeń komisji.

PRACE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO VI KADENCJI

PROGRAMY

Podstawowym zadaniem PE w pierwszej połowie VI kadencji parlamentarnej było nadzorowanie ustanawianego prawodawstwa w ramach procedury współdecyzji, umożliwiające wejście w życie kolejnej generacji programów wspólnotowych w styczniu 2007 r.

Na Radzie Europejskiej w Brukseli w grudniu 2005 r. liderzy UE zdecydowali jednak o znacznych cięciach w zaproponowanym przez Komisję budżecie ramowym na lata 2007–2013. Zasoby finansowe Unii na obecny siedmioletni okres zmniejszono z kwoty wynoszącej w przybliżeniu 929 mld euro do około 864 mld euro. Tak samo jak w innych dziedzinach, również w dziedzinie kultury i edukacji Parlament walczył o utrzymanie lub zwiększenie budżetu proponowanego dla poszczególnych programów, jednak z miernym powodzeniem. Ostateczne kwoty przedstawiają się następująco:

TABELA 2**Podstawowe programy i ich budżety na okres obejmujący lata 2007–2013**

Nazwa programu	Budżet (w mln euro)
„Uczenie się przez całe życie”	6970
„Erasmus Mundus”	930 (orientacyjny, tylko na lata 2009–2013)
„Młodzież w działaniu”	885
„Media 2007”	755
„Kultura 2007”	400
„Europa dla obywateli”	215
„Media Mundus”	15 (orientacyjny, tylko na lata 2011–2013)

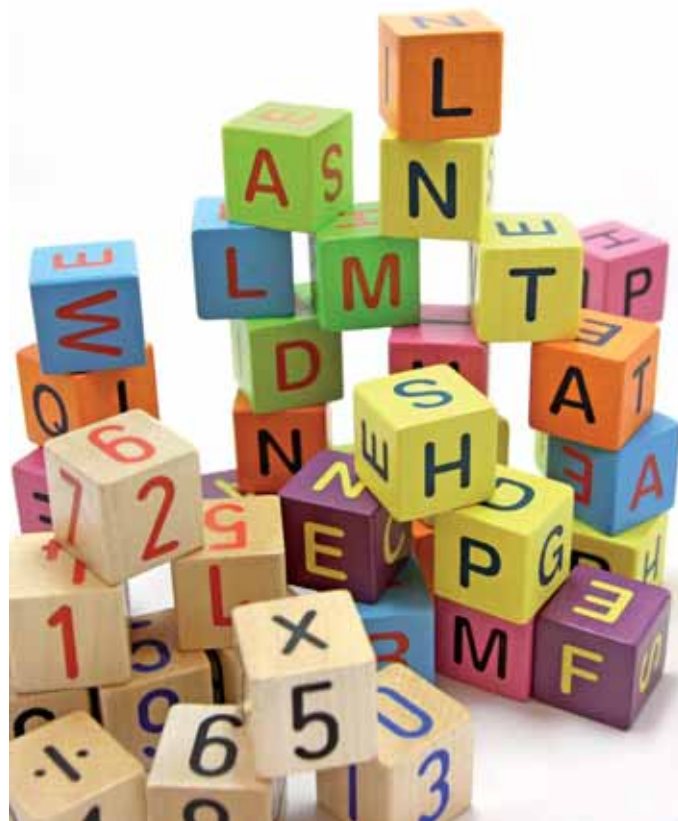
Źródło: Komisja Europejska.

Największym wśród nowych programów był nowy **zintegrowany program „Uczenie się przez całe życie”**, obejmujący cztery programy wchodzące uprzednio w zakres programu „Socrates”: „Comenius” (edukacja szkolna), „Erasmus” (szkolnictwo wyższe), „Leonardo da Vinci” (kształcenie i szkolenie zawodowe) i „Grundtvig” (edukacja osób dorosłych). **Spośród tych programów największy udział w wydatkach przypada programowi „Erasmus”** – jest to około 40% wszystkich wydatków w ramach programu „Uczenie się przez całe życie”.

W ramach prac legislacyjnych Parlament zdołał zwiększyć miesięczną dotację na program „Erasmus”. W styczniu 2007 r. wzrosła ona do kwoty 200 euro miesięcznie, czyli o 50 euro. PE usiłował także zwiększyć transgraniczną współpracę sąsiadujących ze sobą państw w ramach podprogramu „Comenius”, tworząc partnerstwa Comenius-Regio.

W przypadku programu **„Młodzież w działaniu”** posłowie do PE byli zainteresowani zwiększeniem uczestnictwa młodych ludzi w debatach poświęconych polityce UE dotyczącej młodzieży oraz innym zagadnieniom politycznym. W związku z tym zdołali wprowadzić Europejski Tydzień Młodzieży finansowany w ramach programu. Inicjatywa ta ma miejsce co 18 miesięcy i obejmuje organizację spotkań i debat z tysiącami młodych ludzi w Brukseli oraz w państwach członkowskich. Obecnie wchodzi w zakres „zorganizowanego dialogu” między instytucjami UE a przedstawicielami młodzieży.

Program **„Media 2007”** to istotny wkład UE w zwiększenie konkurencyjności sektora kinematografii oraz obrotu europejskimi filmami na rynku wewnętrznym. W ostatnich latach przyczynił się do sfinansowania wielu wysoko ocenianych filmów europejskich (na przykład *Slumdog. Milioner z ulicy*); filmy wspierane z programu „Media” zaczęto na przykład częściej umieszczać w oficjalnej selekcji festiwalu w Cannes.

Parlament uznał, że Komisja w początkowym wniosku dotyczącym **programu „Kultura 2007”** nie poświęciła wystarczającej uwagi dziedzictwu kulturowemu, stosownie do postanowień art. 151 traktatu. Dlatego w trakcie procedury legislacyjnej PE nalegał, aby w programie tym bardziej uwydatnić dziedzictwo: dążenia te odzwierciedla koncepcja Znak Dziedzictwa Europejskiego (zob. niżej).

PE zawsze popierał zwiększenie liczby bezpośrednich kontaktów międzyludzkich w wymiarze transgranicznym. Cel ten realizowany jest właśnie w ramach takich inicjatyw, jak „Erasmus” i Comenius”. Nic dziwnego więc, że PE udzielił silnego poparcia **programowi „Europa dla obywateli”**, ukierunkowanemu na zacieśnienie kontaktów przez finansowanie partnerstwa miast i innych działań, które łączą ludzi różnych narodowości.

W 2008 r. Parlament zatwierdził przedłużenie **programu „Erasmus Mundus”** do 2013 r. Celem programu jest rozpowszechnienie europejskiego szkolnictwa wyższego dzięki zapewnieniu studentom z krajów trzecich wsparcia finansowego na studia magisterskie lub doktoranckie na wyższych uczelniach w UE. PE usiłował usprawnić funkcjonowanie programu, wywierając na rządy krajowe nacisk, by ułatwiły przyznawanie wiz uczestnikom programu. Apelował także o nadanie programowi bardziej reprezentatywnego wymiaru pod względem geograficznym.

Na koniec należy dodać, że Parlament jest w trakcie zatwierdzania nowego programu **„Media Mundus”** (2011–2013), inspirowanego programem „Media 2007”. Ma on za zadanie zwiększyć konkurencyjność branży audiowizualnej UE na arenie międzynarodowej przez finansowanie wspólnych projektów z krajami trzecimi, na przykład w obszarze szkoleń, wprowadzania do obrotu i dystrybucji.

EDUKACJA

To nie przypadek, że program „Uczenie się przez całe życie” finansowany jest w ramach podpozycji 1a wieloletnich ram finansowych („Konkurencyjność na rzecz wzrostu i zatrudnienia”). W ostatnich latach działalność Wspólnoty w dziedzinie kształcenia i szkolenia koncentrowała się na konieczności unowocześnienia systemów edukacyjnych w ramach strategii lizbońskiej, akcji zapowiedzianej na Radzie Europejskiej w 2000 r. i ukierunkowanej na zwiększenie konkurencyjności gospodarki europejskiej. Idea uczenia się przez całe życie zajmuje centralną pozycję w dążeniach UE. Uczenie się przez całe życie oznacza umożliwienie nauki ludziom w różnym wieku i o różnych możliwościach oraz likwidację barier między uczeniem się formalnym a pozaformalnym.

PRACE LEGISLACYJNE

UE opracowała w ostatnim dziesięcioleciu szereg pomysłów w celu ulepszenia kształcenia transgranicznego, wyższego lub zawodowego, jak również zwiększenia mobilności zawodowej. Takim przykładowym działaniem było utworzenie europejskiego systemu transferu punktów (ECTS), wprowadzającego w studiach podział na „punkty” i „wyniki w nauce” i ułatwiającego studentom zmianę uczelni, a uczelniom wyższym wzajemne porównywanie i uznawanie programów.

W tym samym duchu Parlament kadencji 2004–2009 zatwierdził zalecenie Wspólnoty dotyczące porównywania kwalifikacji, znane pod nazwą **Europass**. Europass składa się z pięciu dokumentów o znormalizowanym formacie, w tym z CV oraz „Europass – mobilność” (wyszczególnienie okresów nauki lub szkolenia odbywanych za granicą). Parlament nalegał, aby w „Europass – mobilność” uwzględniono także umiejętności nieformalne, takie jak zdolność do obcowania z osobami z różnych kultur.

W innej propozycji podanej do publicznej wiadomości w 2005 r. Komisja starała się określić zbiór ważnych podstawowych umiejętności dla wszystkich obywateli UE, który państwa członkowskie mogłyby wykorzystywać jako punkt odniesienia. W zaleceniu „w sprawie kluczowych kompetencji w uczeniu się przez całe życie” określono osiem rodzajów kompetencji, począwszy od tych bardziej szczegółowych, takich jak na przykład zdolność porozumiewania się w języku ojczystym i w językach obcych, do ogólniejszych, takich jak „zdolność uczenia się” oraz „świadomość i ekspresja kulturalna”. Podczas prac nad tą propozycją PE nalegał na uwzględnienie potrzeb osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji.

W 2008 r. UE przyjęła system mający ułatwić porównywanie kwalifikacji potwierdzanych w różnych krajach. Umożliwiłoby to na przykład pracodawcy porównanie według wspólnej normy pod nazwą **Europejskie ramy kwalifikacji** (EQF) kwalifikacji osób z różnych krajów ubiegających się o pracę. W chwili obecnej trwają prace praktyczne, a państwa członkowskie są zobowiązane powiązać krajowe kwalifikacje z EQF do 2010 r. Zatwierdzenie nowego zalecenia w 2007 r. w PE nadzorowały wspólnie Komisja Zatrudnienia oraz Komisja Kultury i Edukacji.

Kolejną ważną inicjatywą będącą przedmiotem współpracy Komisji Kultury i Edukacji z inną komisją⁴ było utworzenie **Europejskiego Instytutu Innowacji i Technologii (EIT)**. Celem EIT jest połączenie zespołów badawczych i przedsiębiorstw w pracach nad innowacjami. PE zatwierdził utworzenie EIT, ale starał się upewnić, czy działalność nowej organizacji nie będzie się pokrywała z działalnością istniejących struktur UE w dziedzinie badań i czy nie osłabi ich pozycji.

PRACE NIELEGISLACYJNE

Przyjmując rezolucje na podstawie sprawozdań „z własnej inicjatywy”, Parlament może zająć stanowisko w sprawach, które nie są przedmiotem nowych wniosków legislacyjnych i wcale niekoniecznie są uwzględnione w porządku obrad Komisji czy w agendzie UE jako sprawy do omówienia. Przykładem takiej sprawy jest sprawozdanie w sprawie **procesu bolońskiego**, przyjęte w 2008 r., w którym wzywano do wzmożenia wysiłków na rzecz zwiększenia mobilności studentów po 2010 r. Proces boloński, będący międzyrządową inicjatywą

46 państw dążących do utworzenia „europejskiego obszaru szkolnictwa wyższego”, przyczynił się do zwiększenia mobilności studentów od czasu jego zapoczątkowania w 1999 r. Dlatego w ramach tego procesu wprowadzono standardową trójstopniową strukturę szkolnictwa wyższego w Europie (studia licencjackie, magisterskie, doktoranckie). W sprawozdaniu Parlamentu zwrócono jednak uwagę na utrzymujące się znaczne przeszkody dla mobilności.

W grudniu 2008 r. Parlament podał do wiadomości swoje opinie na temat realizacji wspólnotowych celów w dziedzinie edukacji i szkolenia⁵, określonych w programie prac „Edukacja i szkolenie 2010”. W sprawozdaniu PE zwrócił uwagę na wciąż zbyt mały udział kobiet w niektórych dziedzinach studiów, zachęcając do podjęcia konkretnych działań w celu zaradzenia tej sytuacji.

4 W tym przypadku Komisja Przemysłu, Badań i Energii (ITRE).

5 Zob. akta OEIL dotyczące sprawozdania z inicjatywy własnej w sprawie programu prac „Edukacja i szkolenie 2010”.

WSPÓLNE CELE UE W OBSZARZE KSZTAŁCENIA I SZKOLENIA

W 2003 r., w kontekście strategii lizbońskiej, Rada Europejska zaproponowała szereg wspólnych dla UE celów, które mają zostać zrealizowane do 2010 r. w odniesieniu do systemów kształcenia i szkolenia. Oto one:

RAMKA 5

CELE UE W DZIEDZINIE KSZTAŁCENIA I SZKOLENIA

- **Osoby przedwcześnie kończące naukę:** ograniczenie odsetka młodych ludzi przedwcześnie przerywających naukę do maksymalnie 10%.
- **Absolwenci kierunków matematycznych, ścisłych i technicznych:** zwiększenie przynajmniej o 15% łącznej liczby absolwentów tych kierunków i jednocześnie zmniejszenie nierówności płci.
- **Nauka w szkole średniej:** zapewnienie, aby przynajmniej 85% 22-latków skończyło szkołę średnią.
- **Słabe wyniki w sprawności czytania:** zmniejszenie odsetka 15-latków mających słabe wyniki w sprawności czytania przynajmniej o 20% w stosunku do 2000 r.
- **Uczenie się przez całe życie:** zapewnienie, aby przynajmniej 12,5% dorosłych w wieku aktywności zawodowej (od 25 do 64 lat) uczestniczyło w procesie uczenia się przez całe życie.

W zamieszczonej w dalszej części **tabeli 5** pokazano, w jaki sposób państwa członkowskie radzą sobie z realizacją tych celów.

POLITYKA AUDIOWIZUALNA

Prace legislacyjne

W grudniu 2005 r. Komisja zaproponowała zmianę przepisów stosowanych na rynku internetowym w stosunku do telewizji, zawartych w dyrektywie „telewizja bez granic”. Parlament, tak jak inni, podkreślał wcześniej konieczność aktualizacji tych przepisów z uwagi na coraz bardziej zacierające się tradycyjne różnice między telekomunikacją a działalnością transmisyjną w erze konwergencji technologicznej. Na przykład przedsiębiorstwo telekomunikacyjne może udostępnić konsumentowi kanał telewizyjny za pośrednictwem Internetu. PE zatwierdził nowe przepisy, które w grudniu 2007 r. upowszechniono w postaci dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych (AVMS). Obecnie wszystkie usługi, w tym usługi na żądanie czy nieliniarne, podlegają jednemu systemowi regulacyjnemu, niezależnie od technologii stosowanej w celu ich świadczenia lub sposobu ich odbioru. Państwa członkowskie zobowiązane są transponować dyrektywę AVMS do prawa krajowego do listopada 2009 r.

Całkiem łatwe okazało się osiągnięcie porozumienia w sprawie nieco elastyczniejszych przepisów dotyczących reklamy. Ogólny obraz niewiele się zmienił: na reklamy można przeznaczyć maksymalnie 15% dziennego czasu transmisji i nie więcej niż 12 minut na godzinę.

Więcej kontrowersji w pracach PE w ramach procedury współdecyzji wzbudził sposób postępowania z „lokowaniem produktu” – praktyką prywatnych przedsiębiorstw, które płacą za umieszczenie określonych produktów w fabule programu. W negocjacjach z Radą PE udało się wymóc, aby nowe przepisy zakazywały lokowania produktu w wiadomościach, programach publicystycznych poświęconych sprawom aktualnym

oraz w programach dla dzieci. Parlament popierał pomysł, by lokowaniu produktu **zawsze** towarzyszyło wizualne ostrzeżenie, ale nie odniósł pełnego sukcesu. Dlatego w najbliższej przyszłości możemy się spodziewać na naszych ekranach szeroko zakrojonego lokowania produktów bez ostrzeżeń ⁶.

W dyrektywie AVMS, tak samo jak w dyrektywie ją poprzedzającej, ustanowiono, że w przypadku usług liniarnych, takich jak w kanałach nadających według określonego wcześniej

⁶ Komisja Kultury i Edukacji wystąpiła o wykonanie badania dotyczącego lokowania produktu, reklamy i dzieci, które miało zostać ukończone w maju 2009 r.

harmonogramu, **większość łącznego czasu nadawania musi być zarezerwowana dla utworów europejskich**. Przepisów takich nie stosuje się jednak do usług nieliniarnych, w przypadku których to użytkownik decyduje, kiedy będzie oglądał dany program. Nakładanie limitów na usługi na żądanie jest z definicji bardzo trudne. Usługi te zyskują jednak coraz większe znaczenie ze względu na ich udział w oglądalności.

Przy okazji dyrektywy AVMS oraz w innych sytuacjach PE podkreślał konieczność ochrony małoletnich przed szkodliwymi treściami. Podczas prac nad zaleceniem „w sprawie ochrony małoletnich i godności ludzkiej” posłowie do PE dodali sformułowanie zachęcające państwa członkowskie do wprowadzenia specjalnych szkoleń internetowych dla dzieci w wieku szkolnym i ich rodziców.

Prace nielegislacyjne

W 2007 r. Parlament postanowił zasignalizować swoje poparcie dla europejskiego kina, ustanawiając **doroczną nagrodę filmową LUX**, przyznawaną filmom poświęconym zagadnieniom społecznym lub uwypatniającym kulturę europejską. W ramach

nagrody opłaca się tłumaczenie napisów do filmu na 23 urzędowe języki UE, w tym wersję dla słabosłyszących. W 2008 r. PE przyznał nagrodę belgijskim braciom Dardenne za film *Milczenie Lorny*.

Parlament prowadził także kampanię na rzecz ochrony pluralizmu mediów, wzywając na przykład do większego uznawania w UE „mediów społecznych”, które są środkami przekazu medialnego prowadzonymi przez wolontariuszy i nie są nastawione na zysk.

KULTURA

Prace legislacyjne

W bieżącym okresie legislacyjnym Parlament zatwierdził nowe prawodawstwo aktualizujące praktyczne zasady przyznawania tytułu **Europejskiej Stolicy Kultury**. Środki finansowe na tę inicjatywę częściowo pochodzą z programu „Kultura 2007”. Posłowie podkreślali konieczność umocnienia europejskiego wymiaru inicjatywy: zdobywcy tytułu będą od tej pory zobowiązani poświęcić część swoich programów tematom ogólnoeuropejskim.

TABELA 3

Kolejne miasta wyznaczone na Europejskie Stolicy Kultury

Rok	Miasta lub państwa
2009	Linz (Austria), Wilno (Litwa)
2010	Essen (Niemcy), Istambuł (Turcja), Pecz (Węgry)
2011	Tallinn (Estonia), Turku (Finlandia)
2012	Guimarães (Portugalia), Maribor (Słowenia)
2013	Koszyce (Słowacja), Marsylia (Francja)
2014 i dalej	znane są tylko państwa (nie miasta) (zob. decyzja)

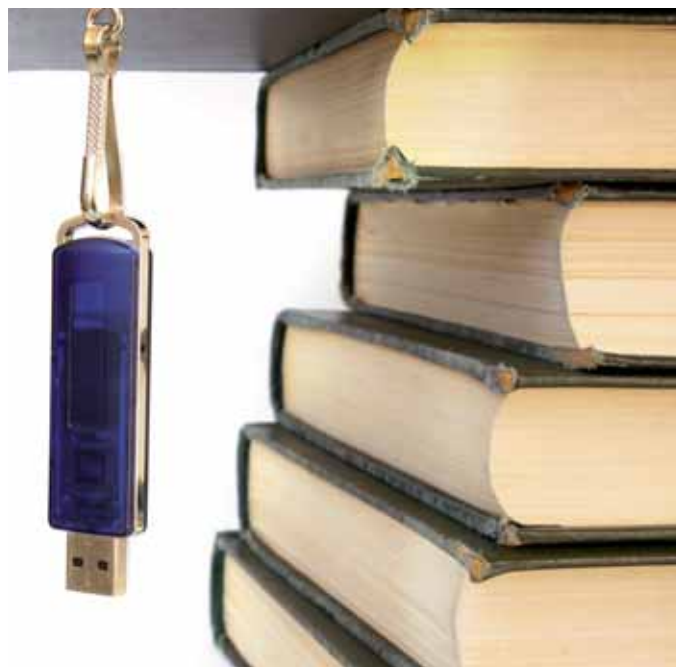
Wspólnota jest również stroną **Konwencji UNESCO w sprawie ochrony i promowania różnorodności form wyrazu kulturowego** z 2005 r., która weszła w życie w marcu 2007 r. Na obecnym etapie jest jeszcze za wcześnie, by mówić o praktycznych skutkach konwencji⁷, chociaż Komisja zaznaczyła, że wpłynęła już na przygotowania umów o handlu i współpracy z krajami trzecimi. PE był entuzjastycznym zwolennikiem konwencji, która jego zdaniem jest potwierdzeniem „kulturalnej wyjątkowości”: oznacza to, że do sektora kultury nie można zawsze w pełni stosować zasad rynku i wolnego handlu. Dlatego PE zdecydowanie poparł konwencję w swoim sprawozdaniu w ramach procedury współpracy, zatwierdzonym w kwietniu 2006 r.

Prace nielegislacyjne

Okres legislacyjny obejmujący lata 2004–2009 wyróżnił się opublikowaniem pierwszego w historii komunikatu Komisji w sprawie polityki kulturalnej UE pod nazwą „Europejska agenda kultury”. Miał on przede wszystkim znaczenie symboliczne, gdyż sam dokument nie zawierał wielu innowacji, chociaż zaproponowano w nim stosowanie otwartej metody koordynacji (OMC) w dziedzinie kultury, do czego Rada się przychyliła.

W rezolucji w sprawie europejskiej agendy kultury PE **weswał Komisję do zaproponowania konkretnych programów w celu ochrony dziedzictwa kulturowego Europy**, zgodnie z celami wymienionymi w traktacie (zob. ramka 2 powyżej).

W sprawozdaniu z własnej inicjatywy w 2007 r. PE wyraził poparcie dla projektu **europejskiej biblioteki cyfrowej**, któ-

rego celem jest zapewnienie wszystkim obywatelom Europy wielojęzycznego punktu dostępu do książek, obrazów i filmów. Projekt opiera się na wspólnych wysiłkach odpowiednich bibliotek narodowych.

Parlament usiłował również zwrócić uwagę na istniejące problemy, zatwierdzając sprawozdania z własnej inicjatywy niezwiązane z inicjatywami UE. **Dotyczyło to między innymi problemów z podatkami i zabezpieczeniem społecznym, z którymi borykają się artyści pracujący za granicą.** Na przykład artyści, którzy zazwyczaj pracują przez krótkie okresy w różnych państwach członkowskich, często mają problemy z otrzymaniem odpowiedniej emerytury na

⁷ Komisja Kultury i Edukacji wystąpiła o przeprowadzenie badań na ten temat, które będą gotowe na początku 2010 r.

zakończenie swojej kariery zawodowej. W czerwcu 2007 r. Parlament zatwierdził sprawozdanie, w którym wzywa do właściwej reakcji UE na te problemy, natomiast Rada zatwierdziła następnie plan prac dla kultury uwzględniający poprawę w obszarze regulacji dla mobilnych artystów. PE poparł także pilotażowy projekt wspierający mobilność artystów, przeznaczając 1,5 mln euro z budżetu UE na badania, wspólne działania oraz wymianę najlepszych praktyk w obszarze ram prawnych dotyczących artystów pracujących za granicą.

W innym sprawozdaniu z własnej inicjatywy PE poparł również pomysł **zapewnienia większego wsparcia dla przemysłu kulturalnego**, wzywając między innymi do ustanowienia specjalnego programu dla tego przemysłu oraz do stosowania zmniejszonej stopy podatku VAT do działalności kulturalnej. Znaczenie sektora kultury dla ogólnego zatrudnienia w UE pokazano w zarysie w **tabeli 6** w dalszej części tego dokumentu.

Rok 2008 był **Europejskim Rokiem Dialogu Międzykulturowego**. Udział PE w tej inicjatywie polegał w dużym stopniu na zapraszaniu wybitnych przedstawicieli kultury i przywódców religijnych oraz na debatach z tymi osobistościami.

WIELOJĘZYCZNOŚĆ

Prace nielegislacyjne

Tak jak w innych obszarach polityki edukacyjnej, również w dziedzinie wielojęzyczności Komisja Europejska próbowała w ostatnich latach wprowadzić poziomy odniesienia, by ułatwić porównania między państwami członkowskimi. PE popierał te dążenia, zwłaszcza przez opracowanie sprawozdania z własnej inicjatywy w sprawie ustanowienia „europejskiego wskaźnika kompetencji językowych”. W 2002 r. Rada Europejska w Barcelonie zawnioskowała o ustanowienie tego wskaźnika w celu stworzenia bardziej obiektywnego obrazu umiejętności językowych wśród obywateli UE za pomocą wspólnego systemu testów. W sprawozdaniu z kwietnia 2006 r. Parlament zaapelował o dodanie do systemu większej liczby języków, gdyż w początkowej fazie obejmował on pięć najpowszechniejszych języków UE (angielski, francuski, niemiecki, hiszpański i włoski).

Zarówno we wspomnianym sprawozdaniu, jak i w innych sprawozdaniach nielegislacyjnych PE wyrażał poparcie dla podstawowych elementów polityki UE w obszarze wielojęzyczności, w tym dla zasady „język ojczysty plus dwa języki obce”, według której dzieci w szkołach należy nauczać dwóch języków obcych. Zasady tej przestrzega obecnie większość państw członkowskich, ale nie wszystkie.

POLITYKA KOMUNIKACYJNA

Prace nielegislacyjne

W sprawozdaniu na temat Białej księgi w sprawie europejskiej polityki komunikacyjnej, przedstawionej przez Komisję i zatwierdzonej w listopadzie 2006 r., PE wzywał do podjęcia większych wysiłków na rzecz decentralizacji przekazu przez komunikowanie opinii społecznej spraw europejskich za pośrednictwem szczebli krajowych, regionalnych i lokalnych, jak również do ułatwienia dostępu do europejskich inicjatyw i programów. Odpowiadało to podkreślanej przez Komisję konieczności prowadzenia „działań w terenie”.

Obie instytucje porozumiały się także w sprawie konieczności przyjęcia wspólnego podejścia do polityki komunikacyjnej, istotnego przede wszystkim z uwagi na fakt, że większość obywateli postrzega UE jako jeden podmiot, nie rozróżniając jej poszczególnych instytucji.

Taką zbieżność poglądów sformalizowano w październiku 2008 r. w formie porozumienia w sprawie partnerskiego procesu komunikowania na temat Europy, podpisanego przez Radę, Komisję i Parlament. W dokumencie tym trzy podstawowe instytucje UE zgadzają się określać co roku ograniczoną liczbę wspólnych priorytetów komunikacyjnych.

SPORT

Prace nielegislacyjne

W maju 2008 r. Parlament rozważał pierwszą w historii Komisji Białą księgę na temat sportu i odpowiedni plan działania pod nazwą „Baron de Coubertin”. PE w swoim sprawozdaniu z własnej inicjatywy ogólnie przychylił się do przedstawionych treści, w tym do propozycji dotyczącej intensywniejszej walki z dopingiem (przyjmowaniem środków dopingujących), uczciwego podziału zysków z loterii oraz do zasady UEFA dotyczącej „reprezentantów macierzystego klubu”. Parlament wezwał jednak Komisję do przedstawienia wyraźniejszych wytycznych w odniesieniu do stosowania przepisów UE w dziedzinie sportu.

W innym sprawozdaniu z własnej inicjatywy posłowie do PE wyrazili zaniepokojenie malejącą rolą sportu w edukacji. W sprawozdaniu zalecono wprowadzenie dla dzieci co najmniej trzech lekcji WF tygodniowo w celu przygotowania ich do zdrowego trybu życia oraz zahamowania otyłości wśród młodzieży.

W sprawozdaniu z własnej inicjatywy zatwierdzonym w 2007 r. Parlament wyraził także zaniepokojenie sytuacją zawodowej piłki nożnej, podkreślając konieczność podjęcia przez organy zarządzające piłką nożną i władze polityczne wspólnych wysiłków w celu przeciwdziałania niektórym negatywnym zmianom, takim jak „nadmierna komercjalizacja i nieuczciwa konkurencja”, które stały się charakterystyczne dla tej dyscypliny sportu.

Co można na tym etapie powiedzieć o pracach Komisji Kultury i Edukacji w kadencji Parlamentu 2009–2014?

PROGRAMY

W kadencji 2009–2014 państwa członkowskie i trzy główne instytucje wspólnotowe będą musiały negocjować nowe wieloletnie ramy budżetowe. Negocjacje te zakończą się prawdopodobnie pod koniec 2011 r. lub na początku 2012 r.

Komisja Kultury i Edukacji zostanie potem oczywiście poproszona o rozważenie, w ramach procedury współdecyzji, sprawy następców niektórych lub wszystkich programów, o których mowa w niniejszym przewodniku. PE nadal przywiązuje dużą wagę do tych programów.

Mobilność i programy

Przekrojowy temat mobilności ludzi, zwłaszcza młodzieży, do którego już teraz przywiązuje się dużą wagę w programach i politykach UE, w nadchodzących latach może jeszcze bardziej zyskać na znaczeniu. Według ostatnich badań mobilność w UE, wspierana bezpośrednio z budżetu wspólnotowego, nadal utrzymuje się na niskim poziomie. W programie „Erasmus” uczestniczy na przykład zaledwie około 4% studentów wyższych uczelni⁸. Koniecznie należy pomóc młodym ludziom, którzy nie są studentami wyższych uczelni, w podejmowaniu studiów, szkoleń i pracy za granicą.

Mając jednak na uwadze skromny budżet UE na kulturę i edukację, trudno znaleźć sposób na zwiększenie wskaźników liczbowych, chyba że zwiększy się finansowanie na szczeblu krajowym i regionalnym.

W tym kontekście warto wspomnieć, że w czerwcu 2009 r. Komisja ma opublikować **Zieloną księgę w sprawie nowych podejść do promowania transgranicznej mobilności młodych ludzi**.

⁸ Według „Le Courrier International”, marzec 2009 r.

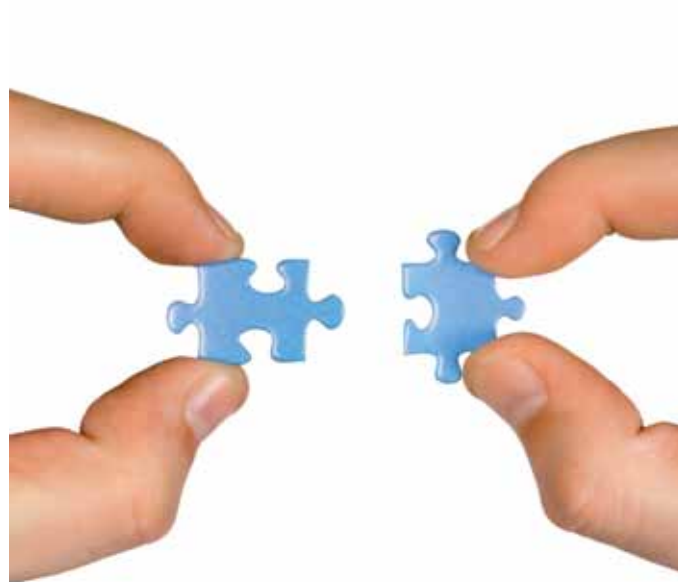
Innowacje

Innym przekrojowym tematem będącym w sferze zainteresowania Komisji Kultury i Edukacji są innowacje, uwzględnione w agendzie z uwagi na fakt, że 2009 r. jest **Europejskim Rokiem Kreatywności i Innowacji**. W związku z tym oczekuje się, że w czerwcu Komisja opublikuje komunikat w sprawie **polityki w dziedzinie innowacji w ramach odnowionej strategii lizbońskiej**.

EDUKACJA

Przedmiotem bezpośredniego zainteresowania – ściśle powiązany z debatą na temat innowacji – będzie **Komunikat w sprawie współpracy między wyższymi uczelniami a przedsiębiorstwami, który Komisja opublikowała 1 kwietnia 2009 r.** W komunikacie tym Komisja skoncentrowała się na sposobie pogłębienia wzajemnych stosunków między wyższymi uczelniami a sektorem prywatnym w celu poprawienia jakości kształcenia, pomocy przedsiębiorstwom oraz zapewnienia ekonomicznych korzyści dla całego społeczeństwa.

Obecnie UE ocenia i reorganizuje swoją współpracę w dziedzinie edukacji. Idzie to w parze z ogólnym procesem przeglądu strategii lizbońskiej po 10 latach, w tym jej komponentu edukacyjnego. Opublikowanie przez Komisję w grudniu 2008 r. **komunikatu „Uaktualnienie strategicznych ram europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia”**, zawierającego nowe pomysły, zapoczątkowało debatę, do udziału w której Parlament zostanie wezwany. Oczekuje się, że w listopadzie 2009 r. Rada i Komisja przyjmą projekt wspólnego sprawozdania z postępów we wdrażaniu programu prac „Kształcenie i szkolenie 2010”.

Jak już zasugerowano wyżej, możliwa jest dokładna analiza ogólnej kwestii mobilności, w szczególności kwestii funkcjonowania europejskich poziomów odniesienia. Najnowsze inicjatywy, takie jak „Europejskie ramy kwalifikacji” (EQF), zaowocują za kilka lat. Dziesiąta rocznica procesu bolońskiego przypadająca w 2009 r. już teraz powoduje przyspieszenie dążeń do przeprowadzenia oceny jej skutków i jest przedmiotem tej samej debaty. Na dalszym planie są dążenia do promowania wspólnych mechanizmów zapewnienia jakości, które mogłyby zwiększyć wzajemne zaufanie państw członkowskich w kategoriach nauczania.

MŁODZIEŻ

Wraz z opublikowaniem komunikatu w sprawie odnowionej europejskiej strategii zatytułowanego „Inwestycje w młodzież”, zapowiedzianym na koniec kwietnia 2009 r., zacznie się **przegląd polityki UE dotyczącej młodzieży**, włącznie z otwartą metodą koordynacji w tej dziedzinie. Parlament zostanie wezwany do zabrania głosu w tej debacie. Departament Tematyczny B będzie nadzorował opracowanie zewnętrznego badania na ten temat, na podstawie notatki z badań naukowych, którą już opublikowano.

Institucje UE podkreślały ostatnio konieczność **zapewnienia młodym ludziom większych możliwości wykonywania pracy na zasadzie wolontariatu** poza państwem członkowskim, z którego pochodzą. W listopadzie 2008 r. Rada przyjęła Zalecenie w sprawie mobilności młodych wolontariuszy w Unii Europejskiej.

POLITYKA AUDIOWIZUALNA

Komisja Kultury i Edukacji nie zostanie wezwana w kolejnym okresie legislacyjnym do przeglądu dyrektywy AVMS. Bezpośrednie stosowanie nowych przepisów może jednak pozostawać w sferze zainteresowań politycznych, zwłaszcza z uwagi na to, że Komisja jest zobowiązana opublikować do grudnia 2011 r. sprawozdanie z postępów we wdrażaniu.

Ważne jest również zalecenie w sprawie umiejętności korzystania z mediów w środowisku cyfrowym, które Komisja powinna opublikować w czerwcu 2009 r. Parlament zasygnalizował już w sprawozdaniu z własnej inicjatywy z grudnia 2008 r., że **przywiązuje wagę do poprawy zdolności obywateli do rozumienia treści medialnych i interakcji z mediami**, zwłaszcza osób w wieku szkolnym.

Oczekuje się, że zamiast planowanego początkowo zalecenia Komisja sporządzi kolejny komunikat zawierający pomysły dotyczące cyrkulacji „kreatywnych treści on-line” w UE, przeważnie w Internecie, głównie w celu rozwiązania trudnych problemów związanych z zarządzaniem prawami cyfrowymi, ogólnospółnotowymi lub wieloterytorialnymi zezwoleniami w zakresie praw autorskich oraz mechanizmami kompensacyjnymi za kopiowanie do użytku prywatnego. Komisja Kultury i Edukacji może nie zostać powołana do prowadzenia tej sprawy.

Taka sama sytuacja może mieć miejsce również w przypadku zmiany komunikatu w sprawie nadawania, zawierającego w zarysie informacje, w jaki sposób **Komisja zamierza udzielać pomocy państwa dla radiofonii i telewizji publicznej w nadchodzących latach**. W listopadzie 2008 r. Komisja opublikowała projekt zmienionego komunikatu w sprawie nadawania z 2001 r. Później, na początku marca 2009 r., Komisja Kultury i Edukacji zorganizowała spotkanie wyjaśniające poświęcone przyszłej roli nadawców publicznych. Teraz oczekuje się na opublikowanie przez Komisję wersji końcowej zmienionego komunikatu w sprawie nadawania, co powinno nastąpić w drugiej połowie 2009 r. Nie jest to oczywiście żadne nowe prawo, ale informacje dla wszystkich zainteresowanych na temat sposobu, w jaki Komisja zamierza wykonywać swoje uprawnienia w zakresie przyznawania pomocy państwa radiofonii i telewizji publicznej, przede wszystkim na inwestycje w nowe media.

KULTURA

W listopadzie 2008 r. Rada zwróciła się do Komisji o przygotowanie wniosku mającego na celu przekształcenie **Znaku Dziedzictwa Europejskiego** w inicjatywę UE. Inicjatywa ta, uruchomiona w postaci systemu międzyrządowego w 2007 r., ukierunkowana jest na wypracowanie wspólnego rozumienia historii Europy w niektórych szczególnych miejscach. Jest ona zatem uzupełnieniem dobrze znanej klasyfikacji miejsc cieszących się powszechnym zainteresowaniem według UNESCO. Według informacji podawanych przez Komisję – Znak Dziedzictwa Europejskiego przyznano już 60 miejscom.

Komisja prowadziła do 15 maja 2009 r. konsultacje on-line w sprawie tej inicjatywy. Ma w planach także dokonanie „oceny oddziaływania”. W związku z powyższym wniosku legislacyjnego można się spodziewać wiosną 2010 r.

Jak już wspomniano, **konwencja UNESCO** może pozostać aktualna w nadchodzących latach z uwagi na jej nieznacznie odczuwalne skutki. Członkowie Komisji Kultury i Edukacji zostaną poproszeni o realizację nieodzownego zadania, a mianowicie o uważne obserwowanie stosowania art. 151 ust. 4.

SPORT

Jak już wcześniej zauważono, UE ma już plan działania w dziedzinie sportu, obejmujący takie pozycje, jak finansowanie wysiłków na rzecz walki z dopingiem na skalę całej UE. Oczekuje się, że Komisja rozbuduje tę załączkową politykę w najbliższej przyszłości i zaproponuje w pełni rozwinięty program w dziedzinie sportu. Nie uczyni tego jednak, jeżeli traktat lizboński nie wejdzie w życie.

CZYM JEST DEPARTAMENT TEMATYCZNY?

Departamenty tematyczne to jednostki badawcze, dostarczające ekspertyz wewnętrznych lub zew-nętrznych (wybieranych w drodze przetargu). Obecnie funkcjonuje 5 departamentów tematycznych (DT), obejmujących wszystkie obszary obowiązków komisji PE oraz innych organów. Podzielone są one według następującego schematu: polityka gospodarcza i naukowa (DT A), polityka strukturalna i polityka spójności (DT B), prawa obywateli i sprawy konstytucyjne (DT C), sprawy budżetowe (DT Budg), polityki zewnętrzne (DT Expo).

RÓŻNICA MIĘDZY EKSPERTYZĄ WEWNĘTRZNĄ A ZEWNĘTRZNĄ

Ekspertyzę można wykonywać wewnętrznie lub zewnętrznie. Kiedy komisja parlamentarna występuje z wnioskiem, odpowiedni departament tematyczny bada swoje możliwości w zakresie wykonania ekspertyzy wewnętrznej. Dlatego niektóre badania są opisane przez pracowników departamentu tematycznego. Jeżeli nie ma takiej możliwości, wszczyna się procedurę przetargową. Procedury te różnią się pod względem czasu trwania i złożoności, zależnie od charakteru przedmiotu zamówienia i odpowiedniego budżetu.

POMOC DOSTARCZANA PRZEZ DEPARTAMENTY TEMATYCZNE

- notatki informacyjne (wewnętrzne lub zewnętrzne),
- opracowania z badań (zewnętrzne),
- opinie na temat ocen oddziaływania KE (wewnętrzne lub zewnętrzne),
- warsztaty (zewnętrzne),
- biuletyny informacyjne (wewnętrzne).

SPOSÓB SKŁADANIA WNIOSKU

Organ parlamentarny, na podstawie priorytetów politycznych, sporządza **pisemny** wniosek do odpowiedniego departamentu tematycznego. Wniosek musi być poparty decyzją koordynatorów komisji, zwłaszcza w przypadku ekspertyzy zewnętrznej.

DOSTĘPNY BUDŻET

Roczny budżet, który różni się w zależności od liczby posłów zasiadających w poszczególnych komisjach, przydziela się wszystkim stałym komisjom, podkomisjom, komisjom śledczym i komisjom tymczasowym. Mogą one wykorzystać przydzielony budżet, zlecając przeprowadzenie zewnętrznych badań.

PRZYBLIŻONE TERMINY

Terminy dla notatek informacyjnych zależą od długości i złożoności notatki. Zazwyczaj jest to 3–6 tygodni. Terminy dla opracowań z badań zależą od złożoności przedmiotu badania oraz od budżetu, od którego zależy z kolei stosowana procedura. Rozsądny termin dla ekspertyzy zewnętrznej wynosi 6–12 miesięcy. Aby uzyskać precyzyjne szacunki dla konkretnego wniosku, należy się skontaktować z departamentem tematycznym.

MIEJSCA, W KTÓRYCH MOŻNA ZNALEŹĆ DOKUMENTY DEPARTAMENTÓW TEMATYCZNYCH

Wszystkie dokumenty departamentu tematycznego, z wyjątkiem dokumentów sklasyfikowanych jako poufne, są dostępne do wiadomości on-line lub na miejscu w bibliotece.

Internet:

www.europarl.europa.eu/studies

Intranet:

<http://www.europarl.europa.eu>

IPOLnet → **Directorate B** → **Policy Department B**

Biuletyny informacyjne:

<http://www.europarl.europa.eu/factsheets>

Wydruki opracowań z badań i notatki informacyjne przesyła się posłom na życzenie.

KONTAKT Z DEPARTAMENTEM TEMATYCZNYM B

Aby uzyskać informacje lub zaprenumerować biuletyn, prosimy o kontakt pod adresem: **poldep-cohesion@europarl.europa.eu**.

Wnioski o przeprowadzenie badań związanych z działalnością Komisji Kultury i Edukacji prosimy kierować do:

Gonçalo Macedo

E-mail: goncalo.macedo@europarl.europa.eu

Tel.: +32 22841361

Departament Tematyczny B dostarczył wielu opracowań z badań i notatek informacyjnych na potrzeby prac Komisji Kultury i Edukacji. Poniżej przedstawiono wybrane dokumenty. Pełny wykaz jest dostępny do wiadomości na naszej stronie w intranecie.

Notatka informacyjna: „Polityka dotycząca młodzieży i uczestnictwo młodzieży w UE”

Gonçalo Macedo, Parlament Europejski, 2009, dostępna w języku angielskim, niemieckim, francuskim. Opracowanie z badania: „Mobilność nauczycieli szkolnych w Unii Europejskiej” London Economics, 2008, dostępne w języku angielskim, niemieckim, francuskim.

Opracowanie z badania: „Wielojęzyczność: między celami polityki a wdrożeniem”

Menon Network EEIG, 2008, dostępne w języku angielskim, niemieckim, francuskim, włoskim.

Opracowania z badania: „Kino europejskie on-line: wcześniej i obecnie”

Kern European Affairs, 2008, dostępne w języku angielskim, niemieckim, francuskim, włoskim.

Notatka informacyjna: „Proces boloński: dotychczasowe osiągnięcia państw członkowskich”

Jackie Brown i Victoria Joukovskaia, Parlament Europejski, 2008, dostępna w języku angielskim, niemieckim, francuskim.

Opracowanie z badania: „Międzykulturowa edukacja w UE”

Cristina Allemann-Ghionda, Uniwersytet w Kolonii, 2008, dostępne w języku angielskim, niemieckim, francuskim.

Notatka informacyjna: „Przegląd umiejętności korzystania z mediów”

Gonçalo Macedo, Parlament Europejski, 2008, dostępna w języku angielskim, niemieckim, francuskim.

Opracowanie z badania: „Treść i jakość kształcenia nauczycieli w Unii Europejskiej”

Institut Kształcenia – Uniwersytet w Londynie, 2008, dostępne w języku angielskim, niemieckim, francuskim.

WKRÓTCE

Następujące tematy będą poddane badaniom wewnętrznym i zewnętrznym w nadchodzących miesiącach:

- Mobilność dzieł sztuki w UE (maj 2009)
- Przepisy w sprawie reklamy i ich skutki na podstawie nowej dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych (maj 2009)
- Organizacje zbiorowego zarządzania i różnorodność kulturowa w sektorze muzycznym (czerwiec 2009)
- Pomoc państwa dla radiofonii i telewizji publicznej oraz komunikat w sprawie nadawania (lipiec 2009)
- Zmieniona polityka UE dotycząca młodzieży (jesień 2009)
- Dialog między wyższymi uczelniami i przedsiębiorstwami (jesień 2009)
- **Pochodzenie społeczne studentów objętych programem „Erasmus” (2010)**
- Wdrażanie konwencji UNESCO (2010)

PRZYDATNE FAKTY I LICZBY

EDUKACJA

TABELA 4
Publiczne wydatki na edukację w % PKB

	1996	1998	2000	2002	2003	2004	2005
UE-27			4,68 *	5,06 *	5,14 *	5,06 *	5,04 *
Belgia				6,11	6,05	5,99	5,95
Bułgaria	2,60	4,28	4,19	4,03	4,23	4,51	4,51
Republika Czeska	4,71	3,95	4,04	4,32	4,51	4,37	4,25
Dania	8,08	8,30	8,28	8,44	8,33	8,43	8,28
Niemcy			4,45	4,70	4,70	4,59	4,53
Estonia	6,05	5,71	5,57	5,48	5,31	4,98	4,87
Irlandia	5,30	4,82	4,29	4,29	4,39	4,72	4,77
Grecja	3,09	3,48	3,71	3,55	3,58	3,84	3,98
Hiszpania	4,62	4,42	4,28	4,25	4,28	4,25	4,23
Francja	6,01	5,95	6,03	5,57	5,88	5,79	5,65
Włochy	4,78	4,65	4,47	4,62	4,74	4,58	4,43
Cypr	4,89	5,61	5,44	6,55	7,29	6,70	6,92
Łotwa	5,14	5,85	5,64	5,71	5,32	5,07	5,06
Litwa	5,18	5,99	5,63	5,85	5,18	5,20	4,95
Luksemburg	4,03			3,79	3,78	3,87	3,81
Węgry	4,51	4,59	4,50	5,37	5,85	5,43	5,45
Malta		4,82	4,52	4,38	4,70	4,85	6,82
Niderlandy	5,03	4,82	4,86	4,90	5,12	5,16	5,19
Austria	5,94	5,80	5,66	5,67	5,50	5,44	5,44
Polska	4,67	5,02	4,87	5,41	5,35	5,41	5,47
Portugalia	5,32	5,36	5,42	5,54	5,57	5,29	5,40
Rumunia			2,88	3,52	3,44	3,29	3,48
Słowenia				5,87	5,91	5,85	5,83
Słowacja	4,53	4,53	4,15	4,31	4,30	4,19	3,85
Finlandia	6,99	6,26	6,08	6,21	6,41	6,42	6,31
Szwecja	7,36	7,69	7,31	7,43	7,30	7,18	6,97
Zjednoczone Królestwo	5,10	4,77	4,64	5,20	5,34	5,25	5,45

* Dane szacunkowe Eurostatu.

Źródło: wskaźniki Eurostatu dotyczące finansowania edukacji.

TABELA 5

Wyniki poszczególnych państw i postęp w każdym obszarze, do którego ma zastosowanie poziom odniesienia

	Osoby przedwcześnie kończące naukę	Uczenie się przez całe życie	Wykształcenie średnie II stopnia	Absolwenci kierunków matematycznych, ścisłych i technicznych	Osoby ze słabymi wynikami w sprawności czytania
UE					
Belgia					
Bułgaria					
Republika Czeska					
Dania					
Niemcy					
Estonia					
Irlandia					
Grecja					
Hiszpania					
Francja					
Włochy					
Cypr					
Łotwa					
Litwa					
Luksemburg					
Węgry					
Malta					
Niderlandy					
Austria					
Polska					
Portugalia					
Rumunia					
Słowenia					
Słowacja					
Finlandia					
Szwecja					
Zjednoczone Królestwo					

LEGENDA DO TABELI

	Powyżej poziomu odniesienia UE	Poniżej poziomu odniesienia UE
Tendencja zwykła	POSTĘPY	NADRABIANIE ZALEGŁOŚCI
Tendencja spadkowa	UTRATA IMPETU	CORAZ WIĘKSZE OPÓŹNIENIE

- Wszystkie państwa mają mocne i słabe strony w pięciu obszarach, do których ma zastosowanie poziom odniesienia, lecz nie ma państwa, które wykazywałoby coraz większe opóźnienie we wszystkich obszarach. Żadne państwo nie uzyskało wyniku powyżej poziomu odniesienia ani nie wykazało postępów we wszystkich obszarach.
- Polska osiąga wyniki powyżej poziomu odniesienia UE i wykazuje postęp w czterech z pięciu obszarów, natomiast Austria, Dania, Finlandia, Słowenia i Szwecja mają wyniki powyżej poziomu odniesienia i wykazują postęp w trzech obszarach.

TABELA 6

Zatrudnienie w sektorze kultury na tle zatrudnienia ogółem w ujęciu procentowym w 2005 r. (w tys.)

Zatrudnienie			
	sektor kultury	ogółem	zatrudnienie w sektorze kultury na tle zatrudnienia ogółem (w %)
UE-27	4 940,3	208 945	2,4
BE	88,4	4 212	2,1
BG	53,4	3 008	1,8
CZ	93,7	4 739	2,0
DK	82,4	2 737	3,0
DE	1 003,9	36 179	2,8
EE	19,2	609	3,2
IE	47,9	1 929	2,5
EL	92,4	4 382	2,1
ES	389,8	18 893	2,1
FR	487,9	24 312	2,0
IT	464,4	22 650	2,1
CY	7,8	348	2,2
LV	27,5	1 028	2,7
LT	36,3	1 453	2,5
LU	3,5	193	1,8
HU	79,8	3 891	2,1
MT	3,4	148	2,3
NL	305,8	8 112	3,8
AT	88,6	3 754	2,4
PL	231,3	13 947	1,7
PT	69,8	5 132	1,4
RO	97,8	9 298	1,1
SI	22,2	947	2,3
SK	40,3	2 196	1,8
FI	79,3	2 418	3,3
SE	153,5	4 357	3,5
UK	870,0	28 072	3,1

Dane z marca 2007 r.

Źródło: Eurostat, badania siły roboczej w UE.

WIELOJĘZYCZNOŚĆ

TABELA 7

% uczniów uczących się dwóch języków obcych według poziomów Międzynarodowej Standardowej Klasyfikacji Kształcenia (ISCED)

	Uczniowie na poziomie 2 ISCED (kształcenie ogólne) uczący się 2 języków obcych, 2006 (w %)	Uczniowie na poziomie 3 ISCED (kształcenie ogólne) uczący się 2 języków obcych, 2006 (w %)	Uczniowie na poziomie 3 ISCED (kształcenie przedzawodowe i zawodowe) uczący się 2 języków obcych, 2006 (w %)
UE	52,3	50,1	27,8
Belgia	28,6	59,9	41,5
Belgia – Wspólnota Francuska	0,5	73,4	19,7
Belgia – Wspólnota Flamandzka	47,9	45,6	55,8
Bułgaria	27,6	77,4	47,5
Republika Czeska	9,6	96,9	28,6
Dania	97,2	74,6	-
Niemcy	:	:	:
Estonia	67,1*	34,1*	83,9*
Irlandia	11,3	7,6	2,8
Grecja	95,0	6,9	1,0
Hiszpania	40,4	27,3	2,7
Francja	50,7	83,2	10,2
Włochy	71,9	18,5	34,7
Cypr	:	:	:
Łotwa	62,1	63,7*	:
Litwa	78,8	52,0	12,2
Luksemburg	47,2	9,1	19,3
Węgry	:	:	:
Malta	77,5	18,5	-
Niderlandy	32,7	43,7	:
Austria	9,1*	63,7*	25,1*
Polska	:	:	:
Portugalia	95,4	9,2	17,1
Rumunia	96,0	88,3	37,0
Słowenia	34,1	92,5	35,3
Słowacja	15,7	97,3	32,5
Finlandia	76,0	40,1	:
Szwecja	71,0	71,8	9,9
Zjednoczone Królestwo	6,2	1,6	:
Chorwacja	:	84,1	15,8
Norwegia	:	:	:

*Obliczenia Eurostatu.

Źródło: Eurostat.

PARLAMENT EUROPEJSKI

Komisja Kultury i Edukacji

<http://www.europarl.europa.eu/activities/committees/homeCom.do?language=EN&body=CULT>

Obserwatorium Legislacyjne

<http://www.europarl.europa.eu/oeil/>

Biblioteka

<http://www.library.ep.ec/library-app/services/home.action?pid=01>

Biuletyny informacyjne o Unii Europejskiej

<http://www.europarl.europa.eu/parliament/expert/displayFtu.do?language=EN&id=73&ftuld=theme.html>

INSTYTUCJE EUROPEJSKIE

Rada Unii Europejskiej

<http://consilium.europa.eu/>

Komisja Europejska: DG ds. Edukacji i Kultury

http://ec.europa.eu/dgs/education_culture/index_en.html

Komisja Europejska: DG ds. Społeczeństwa Informacyjnego i Mediów

http://ec.europa.eu/dgs/information_society/index_en.htm

Komitet Regionów

www.cor.europa.eu/pages/HomeTemplate.aspx

Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny

http://www.eesc.europa.eu/index_en.asp

NOTATKI

Parlament Europejski

Praktyczny przewodnik — Kultura i edukacja

Luksemburg: Urząd Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich

2009 — 53 str. — 21 x 21 cm

ISBN 978-92-823-2742-5

Doi: 10.2861/346

Jak otrzymać publikacje UE

Publikacje płatne:

- w EU Bookshop (internetowa księgarnia UE) – <http://bookshop.europa.eu>
- w księgarniach (podając tytuł, wydawcę lub numer ISBN)
- bezpośrednio u naszych przedstawicieli handlowych Dane kontaktowe przedstawicieli handlowych można uzyskać na stronie <http://bookshop.europa.eu> lub wysyłając faks na numer +352 2929-42758.

Publikacje bezpłatne:

- w EU Bookshop (internetowa księgarnia UE) – <http://bookshop.europa.eu>
- w przedstawicielstwach lub delegaturach Komisji Europejskiej Dane kontaktowe przedstawicielstw i delegatur można uzyskać na stronie <http://ec.europa.eu> lub wysyłając faks na numer +352 2929-42758.

Rola

Departamenty Tematyczne są jednostkami badawczymi, mającymi na celu udzielanie komisjom, delegacjom międzyparlamentarnym i innym organom parlamentarnym specjalistycznych porad.

Obszary polityki

Rolnictwo i rozwój wsi
Kultura i edukacja
Rybołówstwo
Rozwój regionalny
Transport i turystyka

Dokumenty

Odwiedź stronę internetową Parlamentu Europejskiego:
<http://www.europarl.europa.eu/studies>

ZRÓDŁO ZDJĘCIA: iStock International Inc., Photodisk, Phovoir

ISBN 978-92-823-2742-5

